

Kanta-Hämeen maakuntavalmistelusta

Valmistelutilanne

Maakunnallistuva aikuissosiaalityö – verkosto 24.8.2018

sosiaalihuollon asiantuntija Sirpa Ylikerälä

sirpa.ylikerala@hame.fi

p. 050 505 3746

Fb Oma Häme Ylikerälä

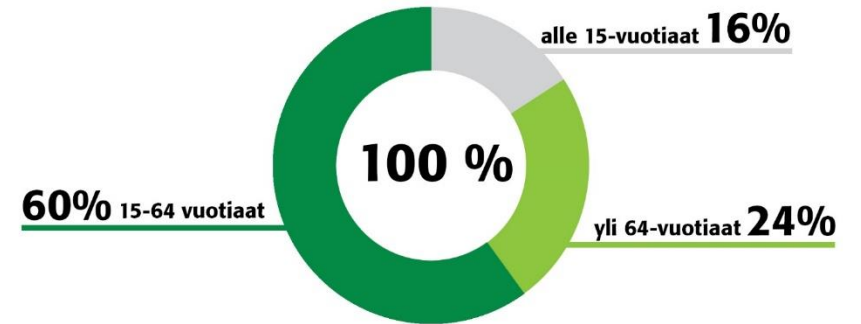
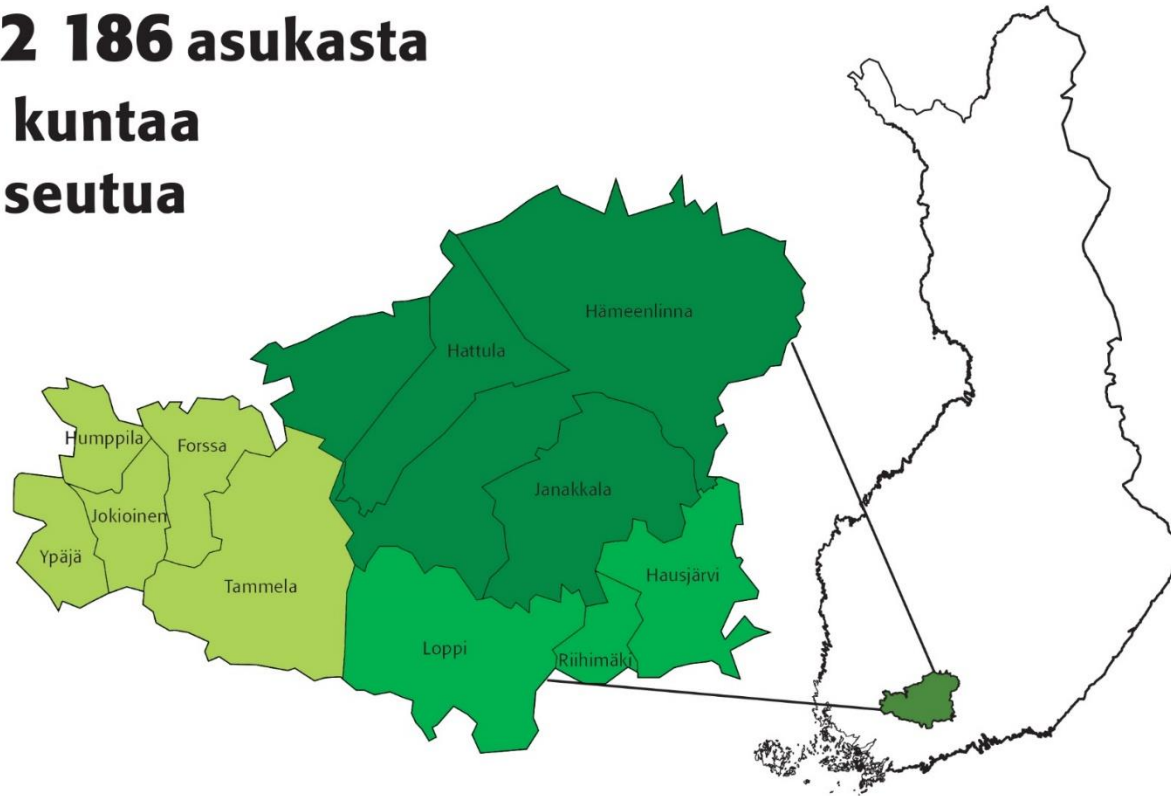
Maakunta olemme

Kanta-Häme lukuina

172 186 asukasta

11 kuntaa

3 seutua

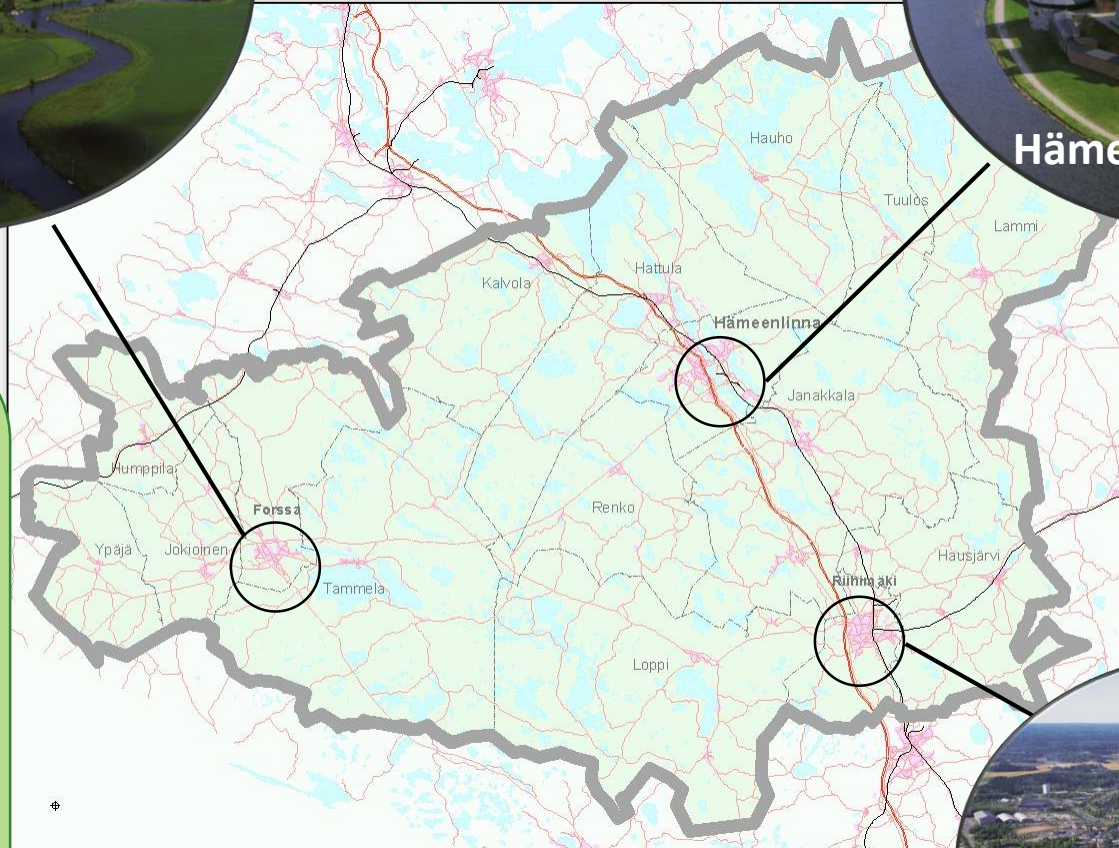

Forssa

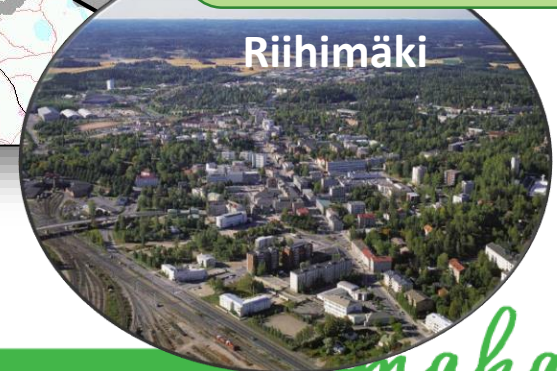
Hämeenlinnan seudulla noin 93 000 asukasta, 3 kuntaa.

Hämeenlinna

Riihimäen seudulla 45 000 asukasta, 3 kuntaa. Perusterveydenhuollon kuntayhtymä.

Riihimäki

Forssan seudulla noin 35 000 asukasta, 5 kuntaa. Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä.

Kanta-Hämeen keskussairaala sijaitsee Hämeenlinnassa. Riihimäellä ja Forssassa on alueyksiköt.

Julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon menot 560 milj. € vuodessa.

Sosiaalihuollon osuus 40% ja terveydenhuollon 60%.

Maakuntaudistuksen vaikutuspiirissä noin 6 400 työntekijää.

Oma Häme –tiimi, 24 hlöä

MUUTOSJOHTAJA (SOTE) Jukka Lindberg JA MUUTOSJOHTAJA (MAKU) Matti Lipsanen)

projektipäällikkö henkilöstö

Projektipäällikkö laki- ja sopimus + hallinto

projektipäällikkö talous

projektipäällikkö tietohallinto & 3 ict- tekijää

projektiasiantuntija järjestäminen + maku

viestintäasiantuntija

projektipäällikkö järjestämistoiminto

projektiasiantuntija terveydenhuolto

projektiassistentti

projektiasiantuntija sosiaalihuolto

projektipäällikkö konsernirakenne

projektisuunnittelija

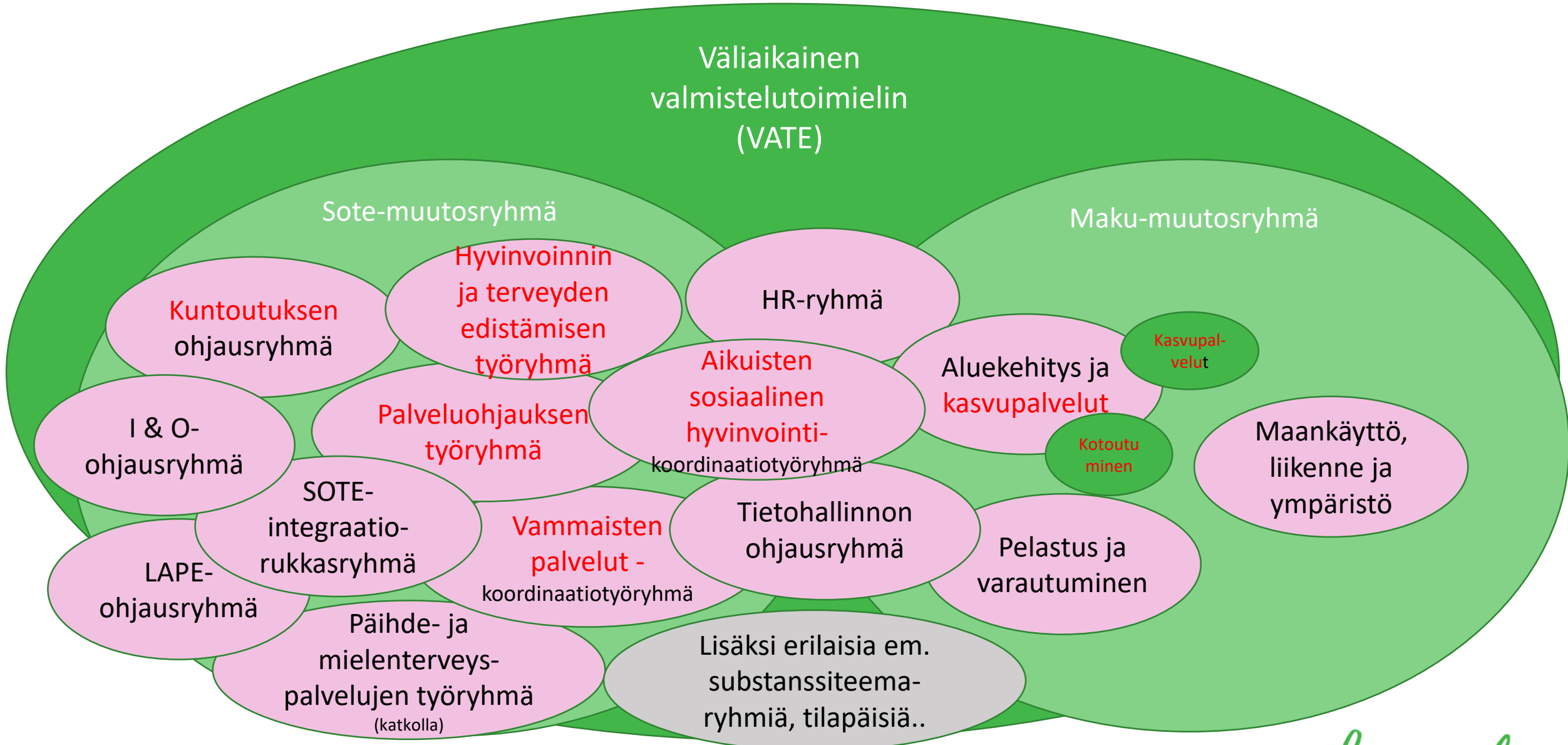
sopimusasiantuntija

Sote-koordinaattori - tulossa

muutosagentti i & o

muutosagentti lape & 3 tekijää

Valmistelun keskeinen kokonaisuus työryhminä

Sosiaalihuollon asiantuntijan työpöydällä

- Aikuisten sosiaalisen hyvinvoinnin palvelut
- Vammaisten palvelut
- Sote- ja maakuntavalmistelun rajapinta (kasvu- ja kotoasiat)
- Kulttuuri – taide – luonto – sotepalveluissa

Mukana myös

- Kuntoutus ja kuntoutus /työikäiset
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Maakunnan järjestöyhteistyö (Järjestö 2.0 → Hämeen Setlementti)
- Päihde- ja mielenterveyspalvelut

Aikuisten sosiaalisen hyvinvoinnin palvelut

Valmistelutilanne

Maakunnallistuva aikuissosiaalityö – verkosto 24.8.2018

sosiaalihuollon asiantuntija Sirpa Ylikerälä

sirpa.ylikerala@hame.fi

p. 050 505 3746

Fb Oma Häme Ylikerälä

Maakunta olemme ME

Valmistelu

TYÖRYHMÄSSÄ

- Forssan seudun hyvinvointi ky, Hattula, Hausjärvi, Hämeenlinna, Janakkala, Loppi, Riihimäki (esimiehiä tai työntekijöitä)
- Hamk
- Pikassos
- Oma Häme (pj ja sihteeri)

LÄHTÖKOHTA:

Aikuisten sosiaalisen hyvinvoinnin palvelujen asiakkaiden elämäntilanteessa on yleensä useita yhtäaikaaisia haasteita (Kompassin sakarat)

- arjen hallinnan
- osallisuuden ja sosiaalisen elämäntilanteen
- osaamisen
- psyykkisen hyvinvoinnin ja toimintakyvyn
- talouden
- terveyden ja
- työllistyvyyden osa-alueilla

TAVOITTEET

- Aikuisten sosiaalisen hyvinvoinnin **omat palvelut sekä keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa yhteen sovitettut palvelut** vastaavat asiakkaiden elämäntilanteisiin tilannearvion, asiakassuunnitelman, palvelutarjottimien, asiakaskohtaisen koordinoinnin sekä seurannan avulla.
- Keskeiset yhteensovitettut palvelut ja palvelujen koordinointi yhteisasiakkaille **toteutetaan yhdessä** erityisesti terveydenhuollon-, kasvu-, päihde- ja mielenterveys ja kotoutumispalvelujen sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa sovituisissa asiakasprosesseissa sekä sovitulla toimintavoilla ja käytänteillä.
- Aikuisten sosiaalisen hyvinvoinnin palvelut on **tunnettu, näkyvä ja ammatillisesti vahva** maakunnallinen **palvelukokonaisuus**.
- Aikuisten sosiaalisen hyvinvoinnin palveluihin **investoimisen kannattavuus** on selkeä ja tunnustettu maakunnassa
- **Toteutamme yhdessä asiakkaiden, muiden palvelujen ja kansalaisyhteiskunnan kanssa eettisesti vahvaa sosiaalityötä** heikommassa asemassa olevien kuntalaisten yhdenvertaisuuden sekä sosiaali-, terveys- ja ekonomisten erojen kaventamisen edistämiseksi
- **Kehitämme** palvelujamme hyödyntäen valtakunnallista aikuissosiaalityön verkostoa ja tutkimustietoa sekä tuottaen tietoa palvelujen vaikutuksista.

Miksi?

Lähtökohtia ja Kanta-Hämeen vuositason lukuja

2 100
rakennetyötöntä

79 jäljellä olevan
työkyvyn selvittelyä

62 milj.
työmarkkinatukiin

35 milj. pämi- palvelujen
kustannukset

12 000 perus- toimeentulotuen saajaa
2 900 täydentävän ttt.n kotitaloutta

500 pakolaisten
vastaanoton asiakasta

78 sosiaalisen
kuntoutuksen päätöstä

19,5 milj.
toimeentulotukiin

1 700 mielenterveysperusteisesti
sv-päivärahan saajaa

3 300 alle 29-v ilman
2.asteen tutkintoa

1200 asiakasta/ 52 000 kuntouttavan
työtoiminnan läsnäolopäivää

Asiakkaiden
perustarpeet

**Having
Belonging
Acting**

Aikuissosiaalityö
tunnetuksi ja vahva
brändi mukaan

Asiakkaiden osallisuus

Kuntoutuminen

Monialaiset
palvelutarpeet

Sosio-ekonomisten- ja
terveyserojen kaventaminen

Osallisuuden, toiminta-
ja työkyvyn edistäminen

Köyhyyden ja osattomuuden
sukupolvisuuden ehkäiseminen

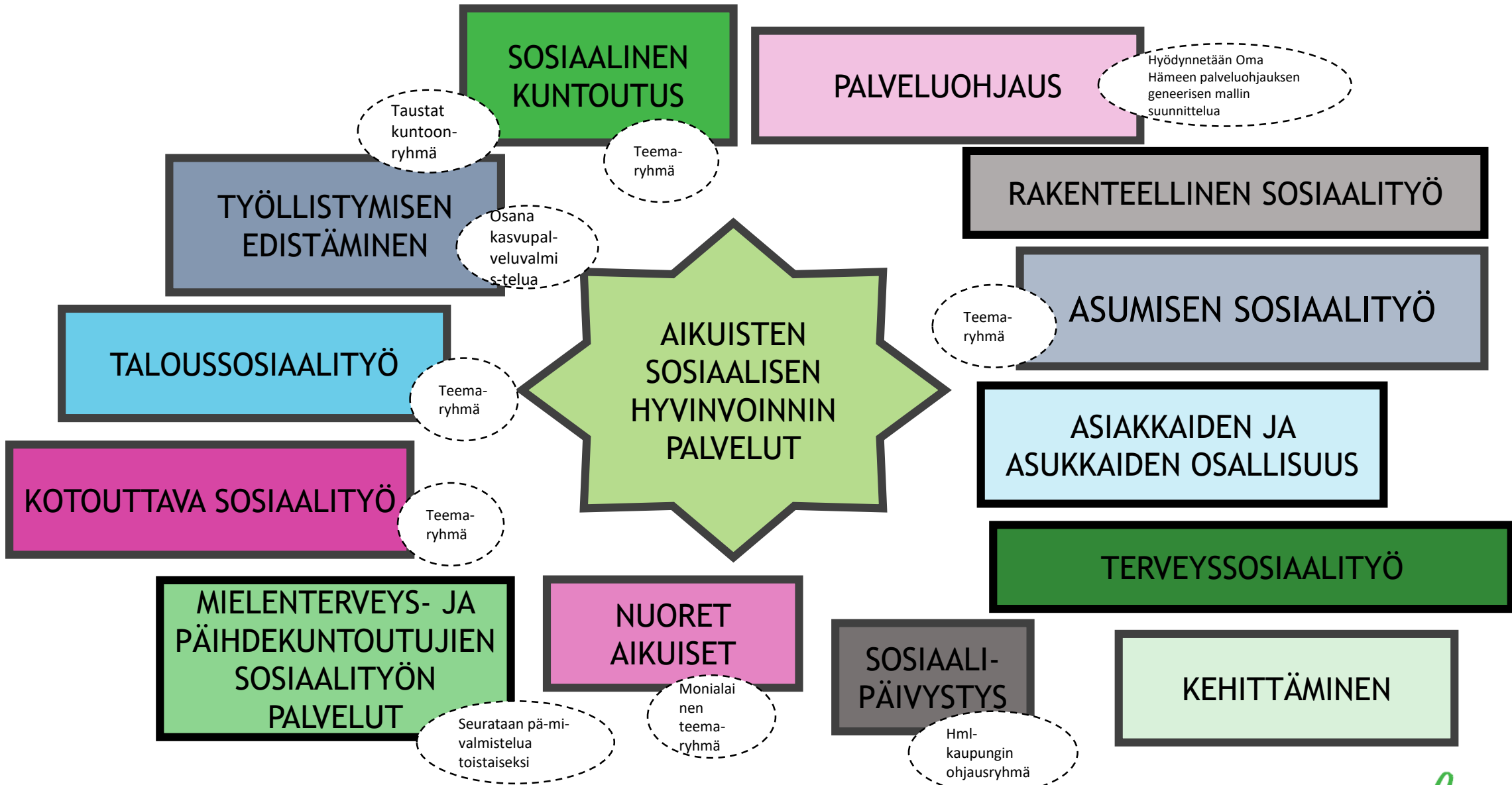
Sosiaalinen turvallisuus

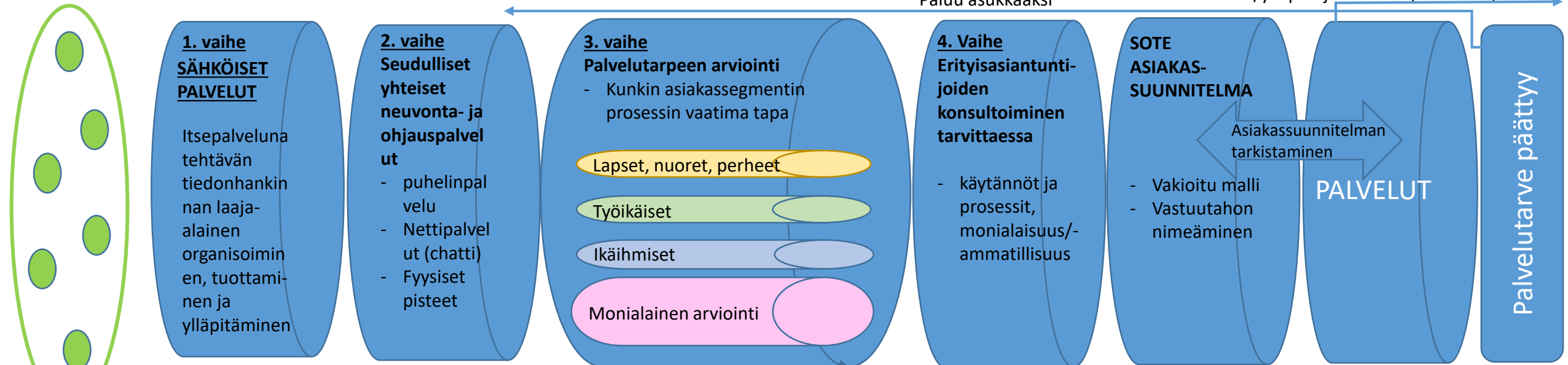
Yhteensovittaja ja
koordinoija

Perhepalvelujen
lasten vanhemmat

Aikuisten sosiaalisen hyvinvoinnin palvelujen valmistelu

Muut kuin maakunta-organisaation toimijat

Suuri osa asiakkaista autetuksi ohjauksella ja neuvonnalla

Case Manager verkostoasiakkaille. Yhteisö ja yhteistyöasiakkaille tarpeen mukaan

- ✓ Aukkaan Kompassi
- ✓ "Aukkaan" Suuntima
- ✓ Chat
- ✓ APUA-nappi
- ✓ Video-yhteys mahdollisuus työntekijään
- ✓ Selkokieli
- ✓ Helppokäyttöiset kuvakkeet
- ✓ "Mikä on sinulle luontainen tapa ottaa yhteyttä?"
- ✓ Sähköiset palvelut vaihtoehtoisena palvelumuotona, ei edellytyksenä

- ✓ Fyysiset toimipisteet
- ✓ Maakunnallinen call center
- ✓ Yksi numero, 116117 hyödyntäminen
- ✓ Ohjaus ja neuvonta Skypen välityksellä
- ✓ Kokemusasiantuntijat mukana toiminnassa
- ✓ 1. ja 2. vaihe toetutuvat käytännössä limittäin

- ✓ Aukkaalla tulee olla mahdollisuus ottaa yhteyttä suoraan palvelutarpeen arviointiin (valinnanvapaus lakiesitys 34§)

- ✓ Selkeästi sovittu malli
- ✓ Dynaamisuus, nopeus
- ✓ Toteutetaan selkeänä osana palvelutarpeen arviointia tarpeenmukaisesti
- ✓ Konsultaatioiden antaminen e-konsultti mallilla/ ammattilaisten chat

Koko palveluohjauksen kyettävä huomioimaan sujuvasti asiakkaan toimintakyky, erityistarpeet, esteettömyys ja monialaisuus. Asiakasarvon tuottaminen keskiössä.

Saavutettavuus, saatavuus, yhdenvertaisuus, kustannusvaikuttavuus erilaisiin tilanteisiin ja tarpeisiin.

Riskinarviointi

Ohituskaista: päivityksestä ja muista palveluista suoraan siirtyvät asiakkaat

Kompassi- asiakkaan tilanteen arvioinnin ja palvelukytkennän työväline

- Kehitetty Hämeenlinnassa
- Nykyisin FCG omistaa
- Käytössä maakunnan kunnissa useilla palvelualueilla
- Käyttöönottoa ja kehittämistä valmistellaan Oma Hämeessä esim. asukasversio
- Sisältää: tilanne-, perhe-, työtehtävä- ja kotokompassit, työelämäutka, soskututka, toimijakanta (palvelut)
- Visuaalinen, helppokäyttöinen,

Psyykinen hyvinvointi ja toimintakyky

Olen tarmokas ja luotan mahdollisuuksiini

1 2 3 4 5

Luotan itseeni

1 2 3 4 5

Olen tarmokas

1 2 3 4 5

Lähi-ihmissuhteeni ovat kunnossa

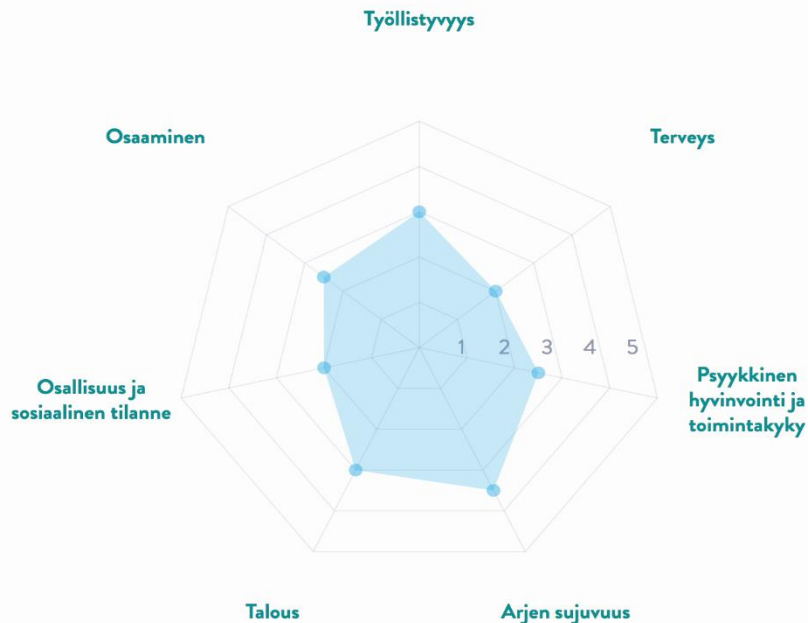
1 2 3 4 5

Minulla on elämässäni asioita, joista tulen iloiseksi

1 2 3 4 5

Keskittymiskyky on hyvä

1 2 3 4 5

HUOM lisätietoja Kompassista esim FCGn sivuilta ja videoklippillä

<https://www.youtube.com/watch?v=0jhVclK6Fu8&feature=youtu.be>

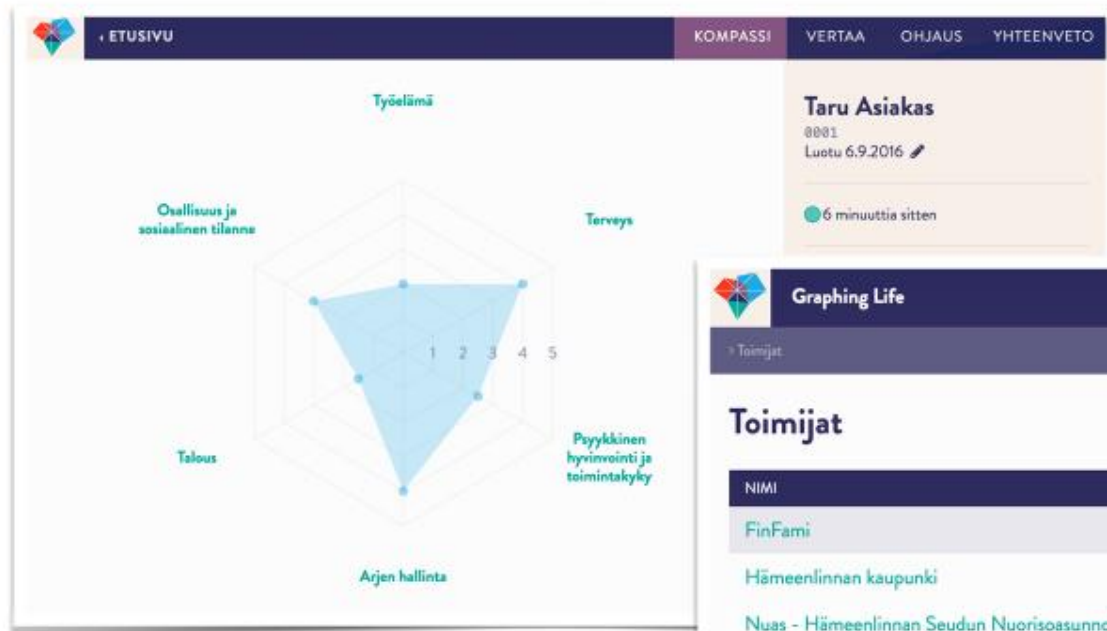
Graphing Life

omahame.fi

PALVELUKYTKENTÄ

Mahdollisuus toimia johdon, vaikuttavuuden arvioinnin, järjestämisen työkaluna:

- Ns pehmeä tieto asiakkaan työ- ja toimintakyvystä ja sen muutoksista
- Tietoa palvelujen vaikuttavuudesta
- Tietoa, mitä palveluja tarvitaan

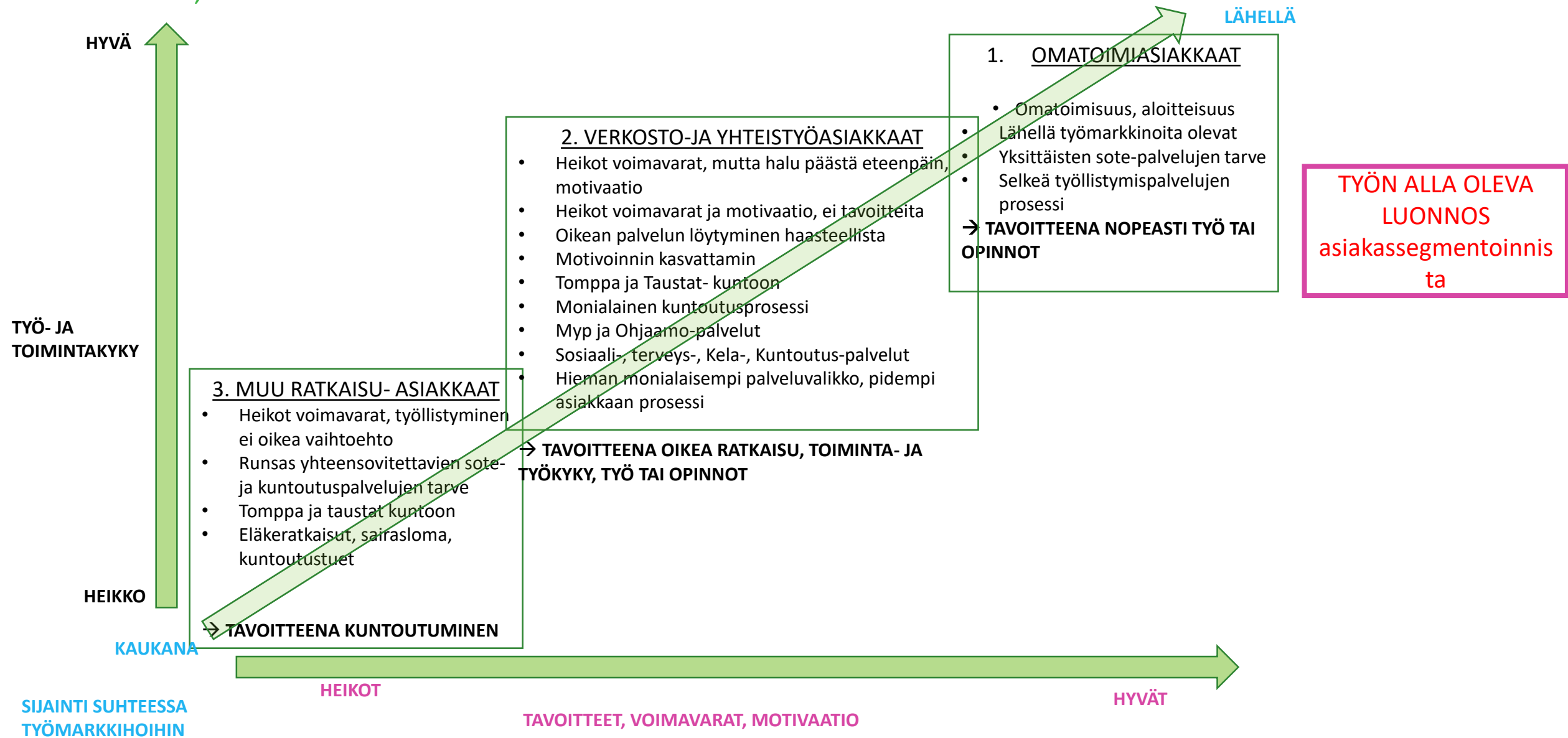

The 'Toimijat' section displays a search bar and a list of actors. The list has columns for 'NIMI', 'PÄIVITETTY', and 'TOIMINNOT'. The first entry is 'FinFami', updated on 5.9.2016. Below the list, there are categories: 'Hämeenlinnan kaupunki', 'Nuas - Hämeenlinnan Seudun Nuorisoesunnot ry', 'OVAT -ryhmät', and 'Renesanssi -hanke'. A 'Lisää uusi toimija' button is also visible.

The 'Talous' section shows a list of financial courses. The first course is 'Ruoka-velka-talous -kurssi' with a 'Sopivuus' (Suitability) of 5. Below it, there is a description: 'Hyvää ruokaa pienia verottoja, arjen askareiden riksejä, mukavaa yhdessäoloa. Käydään ryhmässä läpi talouteen liittyviä asioita. Mahdollisuus henkilökohtaiseen velkaneuvontaan.' Other courses include 'Tuunaten' (Sopivuus 4), 'Nuas - Hämeenlinnan Seudun Nuorisoesunnot ry' (Sopivuus 4), 'Ulkotyöryhmä - työn kautta kuntoon' (Sopivuus 2), and 'Ojoisten Asukastupa - Yhteisöllisyydestä voimaa' (Sopivuus 2). A sidebar on the right shows 'Valitut kurssit' (Selected courses) with 'Ruoka-velka-talous -kurssi' and 'Tuunaten' listed.

- Asiakkaan tilanteen kytkeminen palveluihin
- Palveluohjaus, ei palveluun ohjaus
- Helpottaa hahmottamaan verkostoa monella tapaa (asiakas, ohjaaja, uudet työntekijät, johto...)
- Toimijat itse arvioivat omat toiminnot samoilla osa-alueilla, kuin asiakkaat. Näin saadaan tehostettua itsearviointiin kytkettyä palveluohjausta.

SOSIAALI-, TERVEYS- JA KUNTOUTUSPALVELUJA ENSISIJAISESTI TARVITSEVAT TYÖTTÖMÄT JA SUUNTIMA

Mitä tarvitaan Taustat kuntoon- kokonaisuudessa?

VAHVAA JOHTAMISTA
JOUSTAVUUTTA
UUDENLAISIA HANKINTOJA
KOKEILULUPAA

A
S
I
A
K
A
S
O
H
J
A
U
S

SOSIAALITYÖ

"Taustat kuntoon" arviointi-
kokonaisuuden koordinointi

- Asiakasprosessin koordinointi
- palvelut
- Tarvittavat tiedot
- Lausunto ja hakemukset
- Sosiaalityöntekijä ja sosiaaliohjaaja- työpari (myp ja aikuissosiaalityö)

Henkilöstöressurssin tarve suuri! (300/200 asiakasta 2,5 työntekijää)

Te-palvelut, Kela, terveyspalvelut, Myp, lastensuojelu, työllisyystoimijat

KELA

- palvelut
- asiakastietoja

TYÖPAJA / TOIMINTAKESKUS

Omana tai ostoina

- *Työpajajaksot*
- Työssä *selviytymisen arvioinnit ja lausunnot*

PERUSTERVEYDENHUOLTO

Omana tai ostoina

- Avopuolen sosiaalityöntekijä
- *Koordinoiva hoitaja*
- *Työterveyslääkäri*
- *Perustutkimukset*
- *Tvökykylausunto*

PÄIHDE- JA MIELENTERVEYSPALVELUT

TE-TOIMISTO

- palvelut
- Asiakkaan tietoja

ERIKOISSAIRAANHOITO

Omana tai ostoina

- *Tutkimukset*
- Osalausunnot

Asiakkaan prosessi noin 6 kk

T
Y
Ö
K
Y
K
Y
&
R
A
T
K
A
I
S
U

omahome.fi

Valmisteluteemoista

VALMISTELUALUE	SISÄLTÖÄ...	HUOMIOITAVAA
PALVELUOHJAUS	<ul style="list-style-type: none">Oma Hämeessä valmistellaan yhteistä palveluohjauksen geneeristä mallia, joka tuo yhteen kaiken sote-palvelujen palveluohjauksen. Ks. Dia 11Aikuisten sosiaalisen hyvinvoinnin palvelut osaksi edellistä, sovellettuna.	Palveluohjauksen ohjausryhmän toimeksiannon mukaisesti
RAKENTEELLINEN SOSIAALITYÖ	<ul style="list-style-type: none">Sosiaalihuoltolain määritelmään nojautuenSosiaalisen tilinpidon raportointi tavoitteena esim. Helsingin mallin mukaisesti.	Toive saada yhteiseksi koko sosiaalihuollon kanssa.
ASUMISEN SOSIAALITYÖ	<ul style="list-style-type: none">Omien asumisen tuen palvelujen kehittäminen. Välivuokraus. Asunnottomuus. Asumismenojen ”köyhdyttävä vaikutus”.Vaikuttaminen ja yhteistyö kuntien asuntotoimien ja asuntopolitiikan suuntaan, tavoitteena.	Toive saada yhteiseksi koko sosiaalihuollon kanssa.
ASIAKKAIDEN JA ASUKKAIDEN OSALLISUUS	<ul style="list-style-type: none">Tavoitteena kokemusasiantuntijaverkoston ja kehittäjäasiakkaiden saaminen valmisteluun.Valtakunnallisen Sosku ja Forssan seudun Soskun hyödyntäminen.Meidän Häme = Järjestö 2.0 toimija meidän maakunnassaEsim.. Kuka kuuntelee köyhää- verkosto Hämeenlinnaan valmistelussa.	Yhdessä muun maakuntavalmistelun ja järjestökentän kanssa.
TERVEYSSOSIAALITYÖ	<ul style="list-style-type: none">Yhteistyö juuri viritetty Kanta-Hämeen Sairaanhoidopiirin sosiaalityön kanssa.Tays- yhteistoiminta-alue: Pirkanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Kanta-HämeJatkossa esh.n ja pth.n sosiaalityön kanssa yhteinen työntaja → yhteinen ”pooli”, yhteiset työvälitteet, prosessit, asiakassegmentit	Toive saada yhteiseksi koko sosiaalihuollon kanssa.

Valmisteluteemoista 2

VALMISTELUALUE	SISÄLTÖÄ..	HUOMIOITAVAA
NUORET AIKUISET	<ul style="list-style-type: none">• Monialainen työryhmä valmistelussa – ei pelkkää sosiaalityötä.• Enemmän kuin kevyen palveluohjauksen tai yhden palvelun tarve → monialaisia ”ilkeitä” ongelmia → ratkaisut haettava laajasti eri toimijoiden palveluista yhteen sovittaen.	Rajapinnat, rajapinnat. Erillinen huomiointi hyvinvointikertomuksissa ja –suunnitelmissa. Kytkenät Ohjaamo-työhön ja nuorten terveysneuvontapisteeseen (Hml).
MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEKUNTOUTUJAT SOSIAALITYÖN PALVELUISSA	<ul style="list-style-type: none">• Mi-pä-asiakkaille on kokeilussa Ketterä- matalan kynnyksen nopea palvelutarpeen arviointi Riihimäen seudulla, sovellettuna Hämeenlinnassa.• Aikuisten sosiaalisen hyvinvoinnin palvelujen roolin ja palvelutarjottimen kehittäminen mm. Ketterään.	Yhteistyö, yhdessä tekeminen, yhteen sovittaminen.
KOTOUTTAVA SOSIAALITYÖ	<ul style="list-style-type: none">• Painopiste pakolaisten vastaanoton alkuvaiheessa sosiaalityön osalta.• Sosiaalityön määrittäminen vs. kunnille jäävä alkuvaiheen vastaanotto.• Koto-lainsäädännön muutokset, koto-allianssipilottia suunnitellaan Elyn vastuulla.	
TALOUSSOSIAALITYÖ	<ul style="list-style-type: none">• Sosiaalityö – Kela- kytkenät.• Ehkäisevän ttt.n käyttö sosiaalityön välineenä (≠ kontrolli, nihistely)• Talousohjaus ja sen kehittäminen.• Katri Viitasalon väitöskirja taloussosiaalityöstä.• ProSos- hankkeen Pirkanmaan malleja ja yhteistyötä hyödyntäen	

Valmisteluteemoista

VALMISTELUALUE	SISÄLTÖÄ...	HUOMIOITAVAA
SOSIAALINEN KUNTOUTUS	<ul style="list-style-type: none">• Valtakunnallisen Sosku ja Forssan seudun Soskun hyödyntäminen: verkostot, mallinnukset, käsitteistöt, seminaarit.• ≠ kuntouttava työtoiminta. Sekä työote että palvelut.• Maakunnassa 78 päätöstä viime vuonna ☹️• → mahdollisuus luoda vahva, hyvin monille asiakasryhmille sopiva, aikuissosiaalityön palvelukokonaisuus• Ylläpitävä palvelu tai kuntoutumisen välivaiheena kohti työllistymistä.	
TAUSTAT KUNTOON-PILOTIT	<ul style="list-style-type: none">• Kohderyhmä: kauempana työmarkkinoilta olevat monialaisia palveluja ja kuntoutumista ennen työllistymistä tarvitsevat.• = jäljellä olevan työkyvyn selvittäminen monialaisesti• ≠ työttömien terveystarkastukset	
TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN	<ul style="list-style-type: none">• Yhdessä kasvupalvelujen valmisteluryhmän kanssa• Taustat kuntoon- ryhmä, kuntoutus /työikäiset työryhmä• Sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelujen rooli, asiakkaat, palvelut suunnittelun keskiössä	

Maakunta olemme ME